नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय

स्वास्थ्य सेवा विभाग

टेकु, काठ्माडौं

आकस्मिक बाढीको प्रतिकार्यका प्रमुख गतिविधिहरूको प्रतिवेदन

प्रतिवेदन अवधिः ३० भाद्र २०८३

प्रतिवेदन नं : १८

व्यवस्थापन महाशाखा

- व्यवस्थापन महाशाखाबाट विपद् प्रभावित क्षेत्रमा स्वास्थ्य सेवा सञ्चालनका लागि आवश्यक औषधि तथा स्वास्थ्य सामग्रीको मौज्दात व्यवस्थापन, प्राप्ति तथा मागअनुसार विभिन्न स्वास्थ्य संस्था/स्वास्थ्य शिविरमा वितरण तथा आपूर्ति गरिएको। विस्तृत विवरण उपलब्ध रहेको

विषय	मुख्य विवरण
मुख्य सहयोगी संस्था	भारत सरकार (**Government of India)** बाट १०,००० बक्स **Chlorine Tablet** प्राप्त भएको
प्राप्त सामग्री	Chlorine Tablet (१ बक्समा १,००० ट्याब्लेट) गरी जम्मा १ करोड **Chlorine Tablet** प्राप्त
वितरण गरिएको	२०८३/०५/२७—२९ मा विभिन्न स्वास्थ्य संस्था तथा स्वास्थ्य शिविरमा **५,५५,६७७ इकाइ** औषधि तथा स्वास्थ्य सामग्री पठाइएको
मुख्य प्राप्तकर्ता	**स्वास्थ्य कार्यालय, नुवाकोटः ५,४६,८७० इकाइ**, स्वास्थ्य कार्यालय, रसुवाः ३,४७२ इकाइ र रसुवा स्वास्थ्य शिविरः २,३३५ इकाइ
मुख्य वितरण सामग्री	Chlorine Tablet, Pantoprazole, Disposable Mask, Aspirin, Enalapril, Atorvastatin, Amlodipine, Losartan लगायत
हालको मौज्दात	२०८३/०५/२९ साँझ ५ बजेसम्म **२५१ प्रकारका औषधि तथा स्वास्थ्य सामग्री**, जम्मा **१,०९,००,३३९ इकाइ** मौज्दात रहेको

औषधि तथा स्वास्थ्य सामग्रीको अवस्था - २०८३/०५/२९

इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखा

- प्रभावित क्षेत्रमा SORMAS मार्फत ज्वरो तथा झाडापखालाजन्य केसहरूको नियमित अनुगमन जारी, विस्तृत विवरण अनुसूचीमा समावेश गरिएको
- होल्डिङ सेन्टर र सेल्टरहरुबाट गत २४ घण्टामा कुल १ वटा केस रिपोर्ट भएका छन्:
    - १ वटा Fever
    - ० वटा Fever with Cough
    - ० वटा Fever with Rash
    - ० वटा Acute Gastroenteritis (AGE)
    - जनावरको टोकाइको केस रिपोर्ट नभएको

- सम्बन्धित स्थानीय तहबाट ज्वरो तथा झाडापखालाजन्य केसहरूको उचित व्यवस्थापन भइरहेको।
- नोटः जनस्वास्थ्य सम्बन्धि उपायहरु अपनाइनुका साथै थप अनुसनधान थथा अनुगमन कार्य भइरहेको।

<u>मनोसामाजिक परामर्श</u>

- नुवाकोट, रसुवा, काठमाडौं, धादिङ्गका २९ वटा होल्डीङ्ग केन्द्रमा सम्पूर्ण बाढी प्रभावितलाई MHPSS तथा PFA सेवा प्रदान गरिएको छ।
- नसर्ने रोग रोकथाम सम्बन्धी सेवाहरूको समन्वयका लागि बहुसरोकारवाला समन्वय गरि आगामी कार्यहरुलाई योजना निर्माण क्रममा रहेको छ।
- बाढी प्रभावित क्षेत्रमा मानसिक स्वास्थ्य तथा मनोसामाजिक सहयोग सम्पन्न मनोपरामर्श दाताहरूको आचार संहिता निर्माण गरिएको छ ।
- मानसिक स्वास्थ्य सहयोगका क्रममा प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि सीप अभिवृद्धिका गतिविधिहरू पनि सञ्चालन गर्रिंदै आएको छ।
- मानसिक स्वास्थ्यसम्बन्धी IEC सामग्री वितरण तथा विशेषज्ञ सेवाका लागि रेफरल प्रणाली सुदृढीकरण भइरहेको छ।
- मनोचिकित्सक तथा क्लिनिकल मनोविद्सहितको विशेषज्ञ टोलीद्वारा मानसिक स्वास्थ्य सेवा आवश्यकताको पहिचान, मूल्याङ्कन तथा आवश्यक सहायता प्रदान भइरहेको छ।

- मानसिक स्वास्थ्य हेल्पलाइन तथा अनलाइन रिपोर्टिङ प्रणाली मार्फत सेवा, अनुगमन तथा समन्वयलाई निरन्तरता दिइएको छ।

१. मनोसामाजिक परामर्श

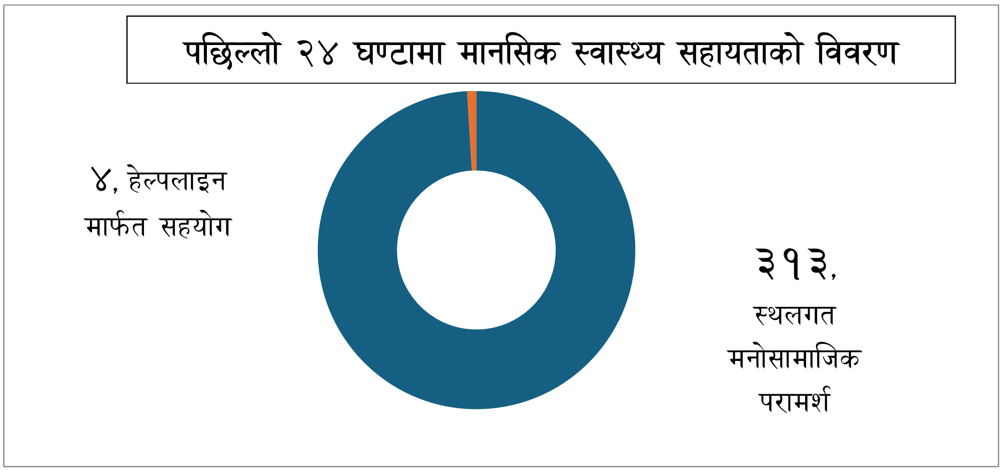

पछिल्लो २४ घण्टामा मानसिक स्वास्थ्य सहायता प्रदान गरिएको संख्या

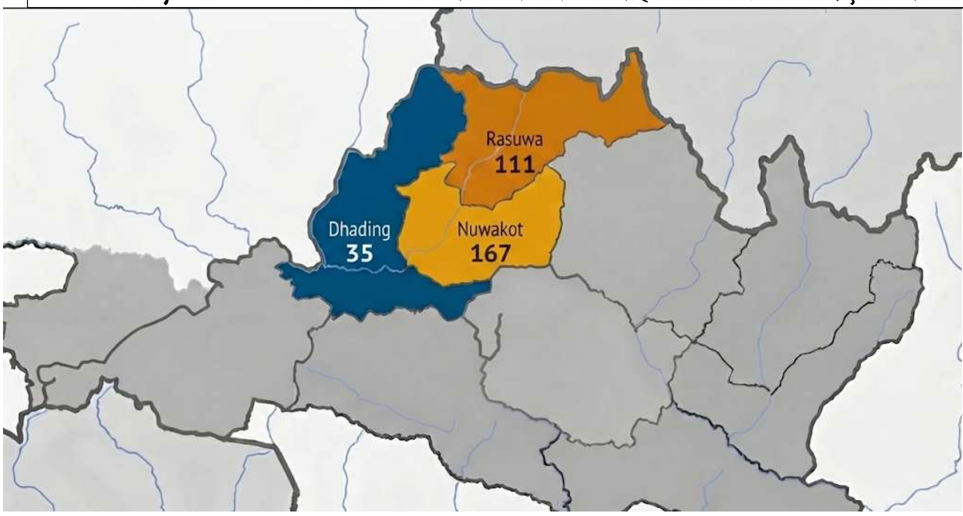

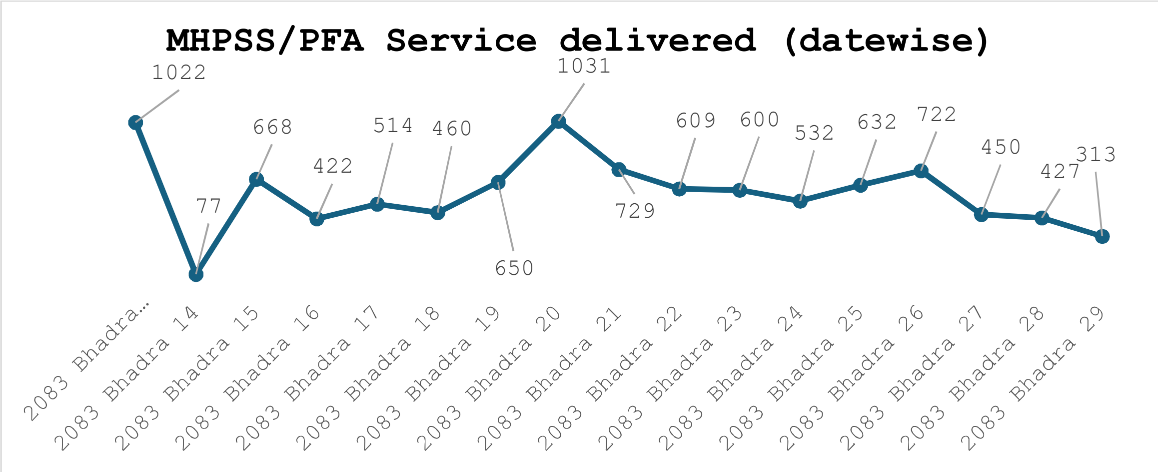

२. मनोचिकित्सक सहितको मानसिक स्वास्थ्य टोली परिचालन:

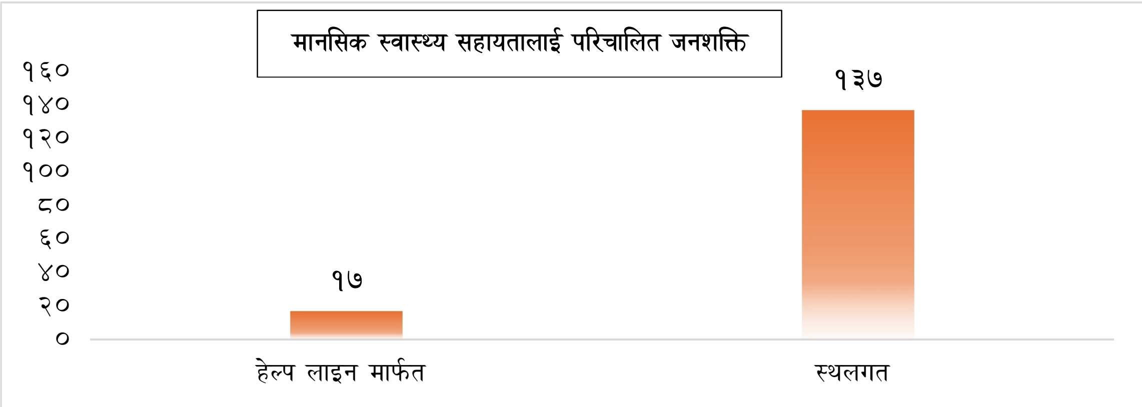

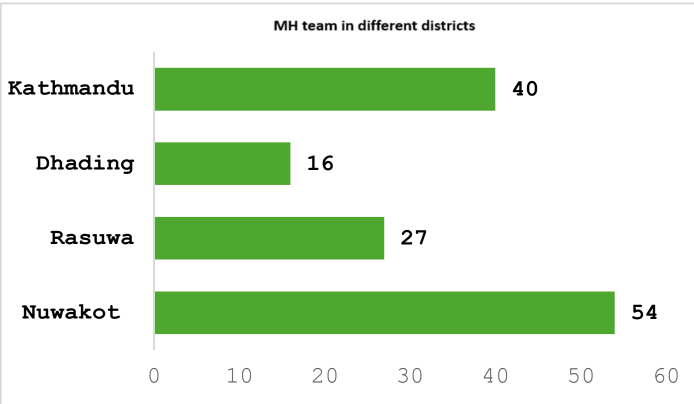

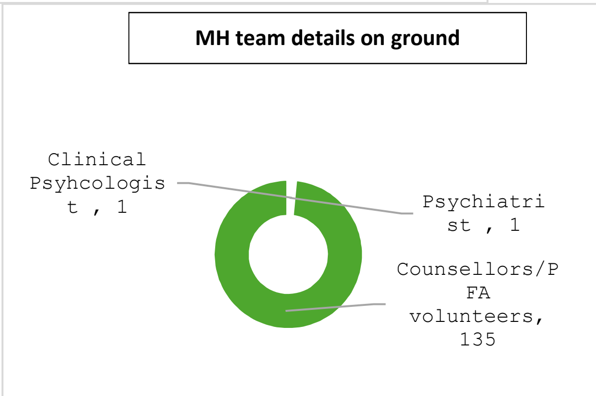

क्र.स.	समस्या	समाधानका लागि पहलहरु
१.	होल्डिङ्ग केन्द्रबाट प्रभावित व्यक्तिहरू स्थानान्तरण भइरहेकाले समुदायस्तरसम्म निरन्तर MHPSS तथा PFA सेवा पुऱ्याउन चुनौती रहेको।	• स्थानीय तहसँगको समन्वयमा होल्डिङ्ग केन्द्रबाट स्थानान्तरण भएका तथा मूल बस्तीमा फर्किएका प्रभावित व्यक्तिलाई समुदायस्तरमै MHPSS तथा PFA सेवा उपलब्ध गराउने। • समुदायमा केन्द्रित विशेषज्ञ सेवा सहितको टोलि स्थापना गरि दिर्घकालिन मानसिक स्वास्थ्य उपचार/परामर्श सेवा प्रदान गर्ने ।
२.	प्रभावित व्यक्तिहरूको आवतजावत तथा स्थान परिवर्तनका कारण बढी संख्या रिपोर्ट हुने सम्भावना रहेको।	एकीकृत डिजिटल मानसिक स्वास्थ्य रिपोर्टिङ प्लेटफर्म विकासका लागि साझेदार संस्थाहर संग समन्वय गरी वास्तविक सेवाग्राही तथा सेवा/सत्रको संख्या सुनिश्चित गरिदै छ।
३.	रसुवाका माथिल्लो तथा दुर्गम बस्तीहरूमा भौगोलिक कठिनाइ, यातायात तथा पहुँचको समस्याका कारण मानसिक स्वास्थ्य तथा मनोसामाजिक सेवा पुऱ्याउन कठिनाइ रहेको।	दुर्गम तथा उच्च पहाडी क्षेत्रमा स्थानीय तहसँग समन्वय गरी आवश्यकताअनुसार विशेषज्ञ मानसिक स्वास्थ्य टोली परिचालन गर्ने क्रममा रहेका छौं।
४.	दीर्घरोग भएका प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि नियमित तथा आवश्यकताअनुसारका specific chronic disease medicines को निरन्तर उपलब्धता र आपूर्तिमा चुनौती रहेको।	दीर्घरोगी प्रभावित व्यक्तिहरूको आवश्यक औषधिको सूची तयार गरी स्थानीय तहसँगको समन्वयमा specific chronic disease medicines को आपूर्ति सुनिश्चित गर्न साझेदार संस्थासंग समन्वय भइरहेको ।
५.	दुर्गम तथा प्रभावित क्षेत्रमा IEC सामग्रीको नियमित आपूर्तिमा चुनौती रहेको।	प्रभावित केहि क्षेत्रमा IEC सामग्री पठाइएको र यस हफ्तामा सम्पूर्ण सामग्री पठाउने क्रममा रहेको ।

परिवार कल्याण महाशाखा

- धादिङ् जिल्लाको गलौदी नामक आश्रय स्थलमा अस्थाई स्वास्थ्य Clinic स्थापना गरियो ।

खोप तथा खोपद्वारा रोकथाम गर्न सकिने रोग)VPD) निगरानी अद्यावधिक:

- रसुवा र नुवाकोटका बाढी प्रभावित सबै पालिकामा **हैजाविरुद्धको खोप (OCV) अभियान सञ्चालन भइरहेको।**
- बाढीपछि **७ वटा शंकास्पद दादुरा (Measles) केस** रिपोर्ट भएकोमा रसुवाका ५ वटा नमुनाको परीक्षण नकारात्मक आएको र नुवाकोटबाट प्राप्त २ नमुना परीक्षणको क्रममा रहेको।
- नुवाकोटको देउराली प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रबाट भदौ २७ गते रिपोर्ट भएको **शंकास्पद हैजाको केस Vibrio cholerae का लागि नकारात्मक** आएको।
- स्वास्थ्य संस्थास्तरमा **टेलिफोनमार्फत सिन्ड्रोमिक तथा केसमा आधारित रोग निगरानी** निरन्तर भइरहेको।
- स्वास्थ्यकर्मी, उद्धार टोली तथा घाइते व्यक्तिहरूका लागि **टिटानस–डिफ्थेरिया (Td) खोप** तथा अग्रपंक्तिका प्रतिकार्यकर्तालाई आवश्यक प्राविधिक सहयोग प्रदान भइरहेको।
- आजको दिनसम्म रसुवामा १२१९१ र नुवाकोटमा ३४२४१ जनाले OCV खोप लिएका (क्रमशः ३९% र ४४% कभरेज)।

Districts	Municipality name	Vaccination progress					Sum Total (%)
		1 – 5 years		5 years and above		Total	
		Female	Male	Female	Male		
Rasuwa	Gosaikunda Rural Municipality	81	83	1223	1120	2507	12191 (39)
	Uttargaya Rural Municipality	74	63	1063	929	2129	
	Amachodigmo Rural Municipality	109	143	1123	1009	2384	
	Kalika Rural Municipality	183	192	2594	2202	5171	
Nuwakot	Bidur Municipality	829	924	14377	11760	27920	34241 (44)
	Belkotgadhi Municipality	132	139	1944	1458	3673	
	Kispang Rural Municipality	29	34	765	766	1594	
	Tarkeshwor Rural Municipality	17	19	542	476	1054	

- रसुवाका गोसाइँकुण्ड, उत्तरगया र आमाछोदिङ्मो गाउँपालिकामा **५७० जनाले Td खोप** तथा नुवाकोटमा APF मेडिकल टोलीमार्फत **१९ जनाले TT खोप** प्राप्त गरेका।

District	Municipality Name	Vaccination progress			
		Td		TT	
		Female	Male	Female	Male
Rasuwa	Gosaikunda Rural Municipality	68	178		
	Uttargaya Rural Municipality	44	102		
	Amachodigmo Rural Municipality	55	123		
Nuwakot	Bidur Municipality			1	18

- नुवाकोट र रसुवामा **MR खोप अभियानका लागि तयारी** तथा धादिङ, चितवन र गोरखाका बाँकी प्रभावित वडामा OCV अभियान सञ्चालनका लागि तयारी कार्य अघि बढाइएको।
- WHO र UNICEF बाट नियमित खोप सत्रको अनुगमन, OCV/Td अभियानको सुपरिवेक्षण तथा अभियानपश्चात् तथ्याङ्क व्यवस्थापनमा निरन्तर प्राविधिक सहयोग भइरहेको।

मुख्य चुनौतीहरू	गरिएका उपायहरू
• **खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (WASH) सेवाको अवस्था कमजोर रहेको** • **OCV खोपको अपर्याप्तता** • **MR खोप अभियान सञ्चालन गर्नुपर्ने आवश्यकता** • **विद्युत् आपूर्ति नभएका कारण Solar Refrigerator को आवश्यकता** • **सडक पहुँच नभएको**	• थप OCV खोपका लागि ICG तथा PATH टोलीसँग अनुरोध गरिएको • थप MR खोपका लागि MRP तथा UNICEF सँग अनुरोध गरिएको • Solar Refrigerator यथाशीघ्र पठाउने योजना बनाइएको • खोप ढुवानीका लागि हेलिकप्टर तथा ड्रोनको प्रयोग गरिएको

अनुसुची

SORMAS को **Daily Surveillance Report Module** मा पछिल्लो २४ घण्टामा प्रतिवेदन भएका संक्रामक रोग भएका होल्डिङ सेन्टरहरु

२९ भाद्र १:०० देखि ३० भाद्र १२:५९ सम्म

Cases reported by each shelter, by date

Every holding centre that reported at least one case in the period, plus centres the registry holds at a population of 0.

	Population	14 Sep	Total
Shivalaya Basic School	47	1	1
Simle Basic School	0	N/A	0
Kalika Himalaya Ma Bi	0	N/A	0
Ji.Sa.Sa Hall	0	N/A	0

Bhotekoshi Flood 2026 Nutrition Sector Response

Key Activities Flow Diagram

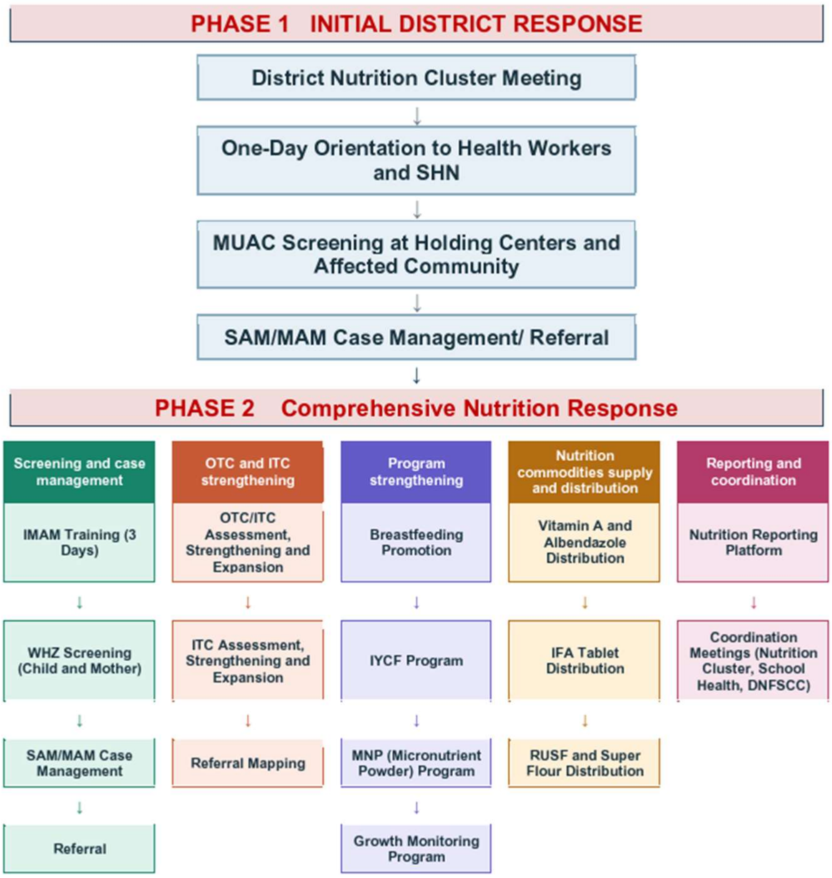

Abbreviations : IMAM integrated management of acute malnutrition MUAC mid upper arm circumference WHZ weight for height z score SAM severe acute malnutrition MAM moderate acute malnutrition